

становив 3423,69 гривень, або 132 долари США — це на 458,85 гривень або майже на 15 доларів США менше за 2-й квартал.

Через малу кількість учасників аукціонів, обмежену їхню платоспроможність організатори торгів одинадцяти областей не змогли підняти розміри плати до рівня попереднього підсумкового періоду. Принагідно зауважу, що узагальнена середньозважена річна плата за оренду 1 га, зафіксована мною в огляді ринку земель у «Землепорядному віснику» за вересень 2017 року під заголовком «Українські розміри плати за користування землею державної та комунальної власності для ведення товарного сільгоспвиробництва поки що не європейські!», на сьогодні уточнена, оскільки організатори торгів упродовж тривалого часу — не в строки, визначені Земельним кодексом, — повідомляють про результати торгів або ж змінюють їх через допущені раніше помилки у порядку цифр. Тож загалом по Україні середньозважена річна плата за оренду 1 га землі державної та комунальної власності для ведення товарного сільгоспвиробництва у 4-му кварталі 2016 року обмежилася 2700 гривнями 29 копійками, у 1-му та 2-му кварталах 2017 року — відповідно 3367 гривнями 93 копійками та 3882 гривнями 54 копійками. У доларовому еквіваленті це виглядає так: 104,26; 124,34 і 146,81. Обрахунок зроблено за діючим на той період курсом валют, визначеним НБУ.

Що відбуватиметься на ринку сільгоспземель з припиненням мораторію на їх продаж — побачимо! Маю великий сумнів, що держава і власники паїв надто розбагатіють, відважившись на відчуження своїх активів — найнадійніших навіть не в регіональному, а, наголошую, у світовому масштабі. Поки що знайтеся з підсумками 3-го кварталу в розрізі областей із запропонованої вам нині інфографіки, яка не втішає, бо на сьогодні вартісний

ПОМІСЯЧНА ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ РОЗМІРУ РІЧНОЇ ПЛАТИ ЗА КОРИСТУВАННЯ 1 га ЗЕМЛІ ДЕРЖАВНОЇ ТА КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ДЛЯ ВЕДЕННЯ ТОВАРНОГО СІЛЬГОСПВИРОБНИЦТВА ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРОВЕДЕНИХ АУКЦІОНІВ У РОЗРІЗІ РАЙОНІВ ТА МІСТ.

Період: серпень — жовтень 2017 року.

Область, район	2017								
	серпень			вересень			жовтень		
	Середньозважена річна плата за оренду 1 га землі для ведення товарного с/г виробництва (грн)	% до стартового розміру плати за користування земельною ділянкою	Середньозважена річна плата +/- до попереднього аукціону (%)	Середньозважена річна плата за оренду 1 га землі для ведення товарного с/г виробництва (грн)	% до стартового розміру плати за користування земельною ділянкою	Середньозважена річна плата +/- до попереднього аукціону (%)	Середньозважена річна плата за оренду 1 га землі для ведення товарного с/г виробництва (грн)	% до стартового розміру плати за користування земельною ділянкою	Середньозважена річна плата +/- до попереднього аукціону (%)
5	6	7	8	9	10	11	12	13	
ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ									
1 Могилів-Подільський	2879,61	1,75	0	0	0	0	0	0	0
2 Мурованокуріловецький	0	0	0	4525,69	281,25	88,38	0	0	0
3 Пліщанський	5609,37	1,00	59,12	0	0	0	0	0	0
4 Теплицький	0	0	0	11717,55	302,25	0	3289,28	5,00	-256,23
5 Томашпільський	0	0	0	0	0	0	963,18	223,25	94,43
6 Тростянецький	0	0	0	3405,91	176,88	0	0	0	0
7 Тульчинський	1735,56	32,50	-227,32	4917,44	44,00	183,33	0	0	0
8 Хмільницький	0	0	0	4521,51	49,17	0	0	0	0
9 Чернівецький	0	0	0	0	0	0	5426,93	83,79	65,72
10 Чечельницький	14154,71	461,50	349,37	6226,65	82,50	-127,32	2841,52	22,00	-119,13
11 Ямпільський	0	0	0	1722,49	6,84	-19,63	0	0	0
ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ									
1 Володимир-Волинський	0	0	0	1475,24	8,67	-4,37	0	0	0
2 Горохівський	0	0	0	0	0	0	3052,81	1,48	6,38
3 Ківерцівський	0	0	0	1268,03	2,49	-51,84	2598,79	2,34	104,95
4 Ковельський	0	0	0	1858,83	1,00	11,19	1437,91	5,16	-29,27
5 Любешівський	146,69	3,83	0	0	0	0	0	0	0
6 Любомльський	0	0	0	0	0	0	1828,61	1,00	-55,64
7 Маневицький	815,34	1,00	25,01	0	0	0	0	0	0
8 Ратнівський	0	0	0	167,39	2,14	-734,97	0	0	0
9 Рожищенський	0	0	0	1216,26	1,00	-127,17	0	0	0
10 Турійський	2165,60	1,50	36,43	1355,60	58,10	-17,09	336,20	1,54	-303,21
11 Шацький	0	0	0	538,92	1,02	0	1072,75	1,84	99,06
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ									
1 Великоновосілківський	0	0	0	6136,36	149,00	647,99	1978,28	100,00	-210,18
2 Волноваский	3828,05	279,00	118,50	0	0	0	4166,94	47,00	8,85
3 Добропільський	402,59	1,50	-692,49	0	0	0	7328,01	178,50	1720,22
4 Костянтинівський	1506,12	1,50	-71,29	0	0	0	0	0	0
5 Покровський	0	0	0	0	0	0	2200,63	37,74	-45,62
6 Мар'їнський	0	0	0	2700,18	1,50	99,09	0	0	0
7 Олександрівський	5007,83	217,59	6,90	1320,04	1,60	-279,36	0	0	0
8 Мангушський	0	0	0	476,56	1,53	-253,16	643,98	0,50	35,13
9 Слов'янський	0	0	0	0	0	0	2518,63	84,99	277,10
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ									
1 Криворізький	0	0	0	2499,38	0	95,28	0	0	0
2 Межівський	0	0	0	165,99	1,00	0	0	0	0
3 Широківський	0	0	0	376,71	5,50	0	0	0	0
ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ									
1 Мукачівський	0	0	0	0	0	0	784,48	0,5	0
ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ									
1 Бердичівський	2872,40	264,83	244,21	0	0	0	0	0	0
2 Малинський	0	0	0	2765,75	297,50	0	0	0	0
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ									
1 Вільнянський	0	0	0	10123,07	237,50	0	0	0	0
2 Гуляйпільський	0	0	0	0	0	0	1903,74	259,51	0
3 Чернігівський	0	0	0	3619,89	187,00	0	0	0	0
3 Якимівський	2290,81	6,00	0	0	0	0	0	0	0
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ									
1 Богородчанський	0	0	0	0	0	0	1843,08	2,50	0
2 Рогатинський	0	0	0	9252,25	279,99	1926,69	0	0	0
КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ									
1 Таращанський	7099,23	427,50	0	0	0	0	0	0	0

еквівалент нашої ще родючої земельки далекий від намальованих нашими й заморськими експертами запаморочливих цифр. Нинішні учасники торгів — небагаті. А чи варто тишити себе грошовитими іноземцями?! Здебільшого ратіти за негайне впровадження купівлі-продажу українських сільгоспземель! — це грантоїди різних зарубіжних представництв. Знаємо ж, що просто так — на вітер закордонний бізнес гроші не викидає. Втім, зиск — це кредо будь-якого хазяїна. Благодійництво — не сестра зиску! Тому, задумаймося — чи завжди намагання чужих людей та й тих, хто у них на службі, щирі?! Можливо, їхній інтерес не збігається з інтересами наших селян, усіх тих, хто не має по той бік українського кордону розкішних віл.

Більшість українців не мають коштів на придбання громадянства інших, багатих та стабільних держав. Вони не мають в офшорах банківських рахунків. Вони, якщо й користуються «безвізовим режимом», то лише для того, щоб заробити собі на хліб насущний.

Мое спілкування з людьми різних регіонів України, де нині порядкують на землях великі холдинги, навіює сум. Тамтешні селяни чомусь покидають рідні обійстя і подаються у далекі від домівок краї. Чому? А не від добра ж?! Чи не так?

Перед тим, як щось кардинально змінювати — варто не забувати прадідівське повчальне прислів'я: сім разів відмірай — один раз відріж. Якби за цією мудрістю жили наші державники та політики, то ми б в українській столиці нині не платили за кілограм сала 130-160 гривень — на початку року ціна цього продукту була іншою — сягала щонайбільше 70-90 гривень.

На подібні роздуми спонукають і підсумки аукціонів в розрізі районів, що виходять за межі 3-го кварталу — захоплюють жовтень, перший місяць 4-го кварталу. Якщо уважно ознайомитися з циф-

Область, район	2017									
	серпень			вересень			жовтень			
1	2	5	6	7	8	9	10	11	12	13
КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ										
1	Вільшанський	5277,13	173,00	110,99	0	0	0	0	0	0
2	Гайворонський	0	0	0	10542,43	1210,14	240,01	6839,72	1298,49	-54,13
3	Голованівський	0	0	0	2734,28	13,0	-49,58	0	0	0
4	Добровеличківський	0	0	0	0	0	0	7178,67	253,00	0
5	Знам'янський	0	0	0	0	0	0	4594,42	95,00	0
6	Компаніївський	0	0	0	0	0	0	1426,58	6,00	0
7	Новгородківський	2331,83	1,00	-78,68	2081,27	0,50	-12,03	0	0	0
8	Новоархангельський	0	0	0	3210,35	1,00	0	0	0	0
9	Новомиргородський	2325,41	2,50	-160,51	0	0	0	0	0	0
10	Олександрійський	0	0	0	7771,20	349,00	80,09	0	0	0
11	Петрівський	0	0	0	0	0	0	2589,36	1,00	-437,64
12	Устинівський	3998,19	63,00	133,85	0	0	0	0	0	0
ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ										
1	Новоайдарський	1371,55	3,33	0	0	0	0	0	0	0
2	Новопсковський	1115,52	25,00	-286,90	0	0	0	3624,78	52,50	224,94
3	Станично-Луганський	0	0	0	0	0	0	3026,22	7,50	0
ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ										
1	Бродівський	0	0	0	0	0	0	773,00	25,10	-78,20
2	Городоцький	0	0	0	0	0	0	3420,99	51,33	24,77
3	Жовківський	1651,15	28,42	0	1910,72	1,50	15,72	0	0	0
4	Золочівський	0	0	0	0	0	0	3497,82	946,98	2203,62
5	Перемишлянський	939,77	3,00	1,48	0	0	0	0	0	0
6	Пустомитівський	0	0	0	3334,52	125,00	0	0	0	0
7	Рахівський	1181,77	1,25	-88,89	0	0	0	0	0	0
8	Сокальський	7675,67	817,33	4,89	0	0	0	0	0	0
9	Стрийський	315,39	2,00	-369,06	0	0	0	1106,63	4,00	250,88
10	Яворівський	0	0	0	0	0	0	3099,72	2973,05	534,88
МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ										
1	Березанський	0	0	0	4843,5	245,86	120,29	0	0	0
2	Березнегуватський	0	0	0	2199,87	1,00	0	0	0	0
3	Врадіївський	0	0	0	2066,34	1,00	792,93	0	0	0
4	Доманівський	0	0	0	3275,41	62,88	0	0	0	0
5	Вітовський	0	0	0	4418,05	236,01	1944,07	0	0	0
6	Казанківський	0	0	0	421,91	2,00	-1322,06	1289,77	1,75	205,70
7	Новоодеський	0	0	0	386,60	1,75	-784,11	0	0	0
ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ										
1	Ананьївський	0	0	0	2292,05	1,00	0	0	0	0
2	Великомихайлівський	0	0	0	3788,54	84,55	42,26	0	0	0
3	Подільський	0	0	0	1955,19	1,77	-7,89	0	0	0
4	Тарутинський	0	0	0	2853,25	65,24	5,82	0	0	0
5	Захарівський	0	0	0	2182,67	0,74	-111,48	0	0	0
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ										
1	Гадяцький	0	0	0	0	0	0	1721,93	4,00	152,35
2	Глобинський	6557,12	113,01	63,24	4362,69	53,44	-50,30	0	0	0
3	Гребінківський	0	0	0	0	0	0	3551,76	45,00	2,22
4	Диканський	0	0	0	0	0	0	497,25	7,60	6,79
5	Зіньківський	8505,33	400,01	165,55	9804,08	2053,47	15,27	6563,63	565,15	-49,37
6	Карлівський	0	0	0	4403,29	4,08	184,50	582,46	5,00	-655,98
7	Козельщинський	0	0	0	3809,04	421,92	0	0	0	0
8	Машівський	0	0	0	0	0	0	6420,03	243,77	0
9	Миргородський	4210,84	98,25	126,95	0	0	0	2225,20	7,50	-89,23
10	Решетилівський	0	0	0	0	0	0	2139,15	3,25	-262,85
11	Семенівський	3465,36	7,80	255,22	0	0	0	0	0	0
12	Хорольський	7517,91	180,53	867,29	0	0	0	0	0	0
13	Чорнухинський	0	0	0	1802,64	4,99	-38,34	0	0	0
14	Чутівський	0	0	0	3142,04	52,30	-259,29	0	0	0
15	Шишацький	0	0	0	0	0	0	344,62	4,50	-147,63
РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ										
1	Володимирецький	0	0	0	1695,60	15,00	0	0	0	0
2	Гошанський	0	0	0	0	0	0	5630,91	195,50	54,26
3	Зарічненський	0	0	0	1060,80	1,50	0	1353,54	1,50	27,59
4	Млинівський	2607,35	5,00	2,50	0	0	0	0	0	0
5	Сарненський	0	0	0	0	0	0	1290,97	17,50	0
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ										
1	Дунаєвський	1670,00	1,00	0	0	0	0	0	0	0
2	Славутський	0	0	0	0	0	0	2599,57	220,30	0

ровую інформацією підготовленої таблиці, зрозумієте — ринок оренди надзвичайно строкатий як за пропозиціями розмірів ділянок,

так і за результатами торгів. Щоб зрозуміти динаміку процесів нинішнього стану ринку земель у вимірі плати за оренду 1 гектара,

Область, район	2017										
	серпень			вересень				жовтень			
1	2	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
СУМСЬКА ОБЛАСТЬ											
1	Білопільський	0	0	0	2526,10	0,50	0	0	0	0	0
2	Буринський	0	0	0	0	0	0	618,62	19,50	-103,72	
3	Великописарівський	1527,55	6,68	0	0	0	0	0	0	0	
4	Глухівський	0	0	0	0	0	0	1319,52	2,50	0	
5	Конотопський	3514,49	433,30	0	0	0	0	647,47	4,38	-442,80	
6	Краснопільський	0	0	0	2211,71	24,97	-136,08	0	0	0	
7	Кролевецький	0	0	0	692,15	1,57	104,95	0	0	0	
8	Середино-Будський	0	0	0	811,76	52,12	13,82	0	0	0	
9	Шосткинський	1236,23	168,58	32,97	0	0	0	0	0	0	
10	Ямпільський	0	0	0	1495,66	35,50	90,51	0	0	0	
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ											
1	Бережанський	2332,97	567,66	-101,00	0	0	0	0	0	0	
2	Борщівський	0	0	0	5396,89	778,06	639,13	0	0	0	
3	Гусятинський	0	0	0	0	0	0	2432,30	76,00	-123,01	
4	Козівський	2710,19	1,50	436,45	0	0	0	0	0	0	
5	Кременецький	3777,28	704,26	237,87	0	0	0	0	0	0	
6	Лановецький	0	0	0	0	0	0	4086,25	0	0	
7	Монастирський	624,44	2,00	-67,33	0	0	0	0	0	0	
8	Підгаєцький	843,19	0	-643,23	1656,42	3,19	96,45	0	0	0	
9	Тернопільський	0	0	0	5281,44	1149,53	-38,11	0	0	0	
10	Чортківський	2183,12	0	337,36	0	0	0	0	0	0	
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ											
1	Валківський	0	0	0	2761,56	2,50	-115,80	0	0	0	
2	Дворічанський	1876,95	13,50	6,68	0	0	0	0	0	0	
3	Дергачівський	0	0	0	0	0	0	1848,18	2,50	21,76	
4	Коломацький	2917,83	3,13	9,14	0	0	0	0	0	0	
5	Красноградський	1685,29	1,50	-97,00	0	0	0	0	0	0	
ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ											
1	Бериславський	0	0	0	2621,09	1,00	16,12	0	0	0	
2	Великопелетиський	0	0	0	2418,98	1,50	-41,28	0	0	0	
3	Великоолександрівський	0	0	0	537,31	7,50	-384,86	0	0	0	
4	Горностаївський	0	0	0	0	0	0	3483,11	49,00	32,76	
5	Іванівський	0	0	0	0	0	0	253,46	1,00	-376,54	
6	Каланчацький	0	0	0	1967,41	49,50	264,27	0	0	0	
7	Нижньосірогородський	919,09	3,60	-116,05	0	0	0	0	0	0	
8	Нововоронцовський	1562,33	1,17	33,04	0	0	0	1869,33	43,50	19,65	
9	Новотроїцький	0	0	0	1549,62	1,50	13,70	0	0	0	
10	Олешківський	0	0	0	1454,82	19,50	-131,70	2073,63	13,25	42,54	
11	Чаплинський	0	0	0	0	0	0	1867,42	0,50	58,98	
12	м.Каховка	9863,81	808,98	197,54	0	0	0	0	0	0	
ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ											
1	Городищенський	3445,99	145,88	-193,46	0	0	0	4226,56	607,67	22,65	
2	Драбівський	6130,09	52,50	1013,85	0	0	0	0	0	0	
3	Жашківський	7502,69	888,15	-753,76	740,21	11,50	-913,58	20533,57	546,16	2624,15	
4	Звенигородський	1413,97	0,50	-60,33	8814,17	97,44	523,36	0	0	0	
5	Кам'янський	0	0	0	6622,67	2,25	-21,54	9019,61	351,99	36,19	
6	Канівський	0	0	0	237,46	1,00	-293,22	0	0	0	
7	Катеринопільський	0	0	0	0	0	0	8994,35	151,50	74,53	
8	Лисянський	0	0	0	2959,73	22,25	-48,53	0	0	0	
9	Маньківський	0	0	0	0	0	0	4734,67	53,67	207,41	
10	Монастирищенський	21055,32	700,76	564,79	1098,50	2,00	-1816,73	0	0	0	
11	Тальнівський	11850,36	183,99	607,99	4977,77	176,89	-138,06	7901,72	206,47	58,74	
12	Чигиринський	0	0	0	0	0	0	1645,40	1,50	-181,06	
ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ											
1	Вижницький	3775,32	38,67	-100,95	0	0	0	0	0	0	
2	Кіцманський	0	0	0	0	0	0	3121,41	5,00	-124,11	
ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ											
1	Городнянський	1347,58	1,00	31,83	0	0	0	0	0	0	
2	Ічнянський	737,51	1,50	119,71	0	0	0	0	0	0	
3	Козелецький	4129,71	117,99	56,67	0	0	0	2031,41	41,75	-103,29	
5	Корюківський	0	0	0	0	0	0	1284,98	92,83	41,81	
6	Ріпкинський	0	0	0	890,64	1,50	-71,32	0	0	0	
7	Семенівський	0	0	0	1051,35	2,13	-23,37	0	0	0	
8	Чернігівський	0	0	0	0	0	0	1776,38	0,50	33,00	

зверніть увагу на виведені відсотки — вони порівняльні щодо стартового розміру річної плати за користування земельними ділянками

та відносно попередніх торгів. Останні будуть як плюсовими, так і від'ємними — цифрові підсумкові значення є навіть тисячними.

Досі я не звертав вашу увагу на те, що чимало ділянок різних за величиною та ціною за результатами торгів їхні організатори оформляють в оренду за стартовою ціною. А це значить — конкуренція на торгах нульова. Чому? Бо з двох учасників лише один готовий заплатити запропоновану первинну ціну і ні на йоту більше. І як не намагаються ліцитатори розкрутити азарт торгів, у них нічого не виходить. Достатньої кількості обігових коштів, які можна пустити на розвиток бізнесу, більшість українців не має. Український бізнес від землі заледве зводить кінці з кінцями — мішки грошей в олігархів! Чекають не дочекаються купівлі-продажу. Мої висновки підтверджує вибірковий перегляд торішніх та нинішніх результатів аукціонів. Переконаюся — на первинній цінній відмітці завершуються торги не в одному-двох регіонах, а повсюдно — у Луганській, Львівській, Рівненській, Тернопільській, Дніпропетровській, Чернівецькій, Закарпатській, Сумській та інших областях. Зважте, таке відбувається за умов, що річна орендна плата за гектар сільгоспземлі зовсім мізерна, становить, наприклад 335, 499, 683 або трохи більше, проте вона не виходить за межі тисячі гривень. Промовистим є і такий факт. У Корецькому районі Рівненської області земельну ділянку, кадастровий номер якої 6120486000:01:001:2079, двічі виставляли на торги. Врешті-решт переможцем аукціону 6269 визначено одного-єдиного учасника торгів, оскільки він був одноосібним учасником і попереднього аукціону з продажу прав на цю ділянку. Отож, чи за таких ринкових умов та обставин на часі впроваджувати продаж сільськогосподарських земель? Відповідь на це запитання шукатиму і в наступному, завершеному за цим, матеріалі.

Олесь ПРУТЕНКО

Київ